

1 loeng I

1.1 Meenutusi Algebra I-st

$A \neq \emptyset$ $A^n = AxAx...A = \{(a_1, \dots, a_n) | a_i \in A\}$

n - tuple $|A^0| = 1$ ($A^0 = \{\emptyset\}$) $\omega : A^n \rightarrow A$ n-kohaline algebraline tehe hulgal A

n-aarne:

1. n=1 unaarne tehe
2. n=2 binaarne tehe
3. n=0 nullarne tehe

1.2 Ω -algebra

Def. 1.1.1 Hulka Ω nimetatakse tüübiks ehk signatuuriks kui ta on esitatud mittelikkuvate alamhulkade $\Omega_1 yhend \Omega_2 \dots$

Def 1.1.2 Olgu Ω tp. Mittetühja hulka A nimetatakse Ω -algebraks, kui iga a korral igale $\omega \in \Omega_n$ vastab n-aarne tehe hulgal A, mida thistatakse sama sümboliga ω .

Kui tahetakse rihutada, mis tüüpi algebraga on tegemist, siis thistatakse Ω algebrad paarina $(A; \Omega)$

Nited:

1. Rühmoid - hulk Ω binaarse tehtega, st. $\Omega = \Omega_2 = \{*\}$
2. Poolrühm - sama signatuur mis rühmoidil
3. Monoid - ühikelemendiga poolrühm, vaatame seda tihti laiemal signatuuriga, $\Omega = \Omega_0 yhend \Omega_2, \Omega_0 = \{1\}$ - ühikelemendi fikseerimine, $\Omega_2 = \{*\}$
4. Rühm - saab kirjeldada eelnevate signatuuride kaudu, aga parem kirjeldada jrgnevalt: $\Omega = \Omega_0 yhend \Omega_1 yhend \Omega_2$, kus $\Omega_1 = \{-1\}$
5. Ring - algebraline struktuur signatuuriga (signatuuris): $\Omega = \Omega_0 yhend \Omega_1 yhend \Omega_2$, kus $\Omega_2 = \{+, *\}$, $\Omega_1 = \{-(vastandelement, pole vajalikkuiskalaarigakorrutamisesisestoodud)\}$, $\Omega_0 = \{0, 1\}$
6. Vektorruum - struktuur signatuuriga: $\Omega = \Omega_0 yhend \Omega_1 yhend \Omega_2$, kus $\Omega_2 = \{+, *\}$, $\Omega_1 = \{-(vastandelement, pole vajalikkuiskalaarigakorrutamisesisestoodud)\}$, $\Omega_0 = \{0\}$ - samuti avaldatavskalaarigakorrutamiseks kaudu

1.3 Morfismid

Def 1.2.1 Kujutust ϕ Ω -algebrast A Ω -algebrasse B nimetatakse homomorfismideks, kui iga $n, \omega \in \Omega_n$ ja suvaliste $a_1, \dots, a_n \in A$ korral kehtib vrdus $\phi(\omega(a_1, \dots, a_n)) = \omega(\phi(a_1), \dots, \phi(a_n))$

$$\text{Hom}(A, B) = \{\phi | \phi \text{ on homomorfism } A \rightarrow B\}$$

Nide:

Olgu A, B sellised $\Omega = \{1\}, \{-1\}, \{*\}$ $\phi : A \rightarrow B$ homomorfismid $\phi(1) = 1, \phi(1) = \phi(1 * 1) = \phi(1) * \phi(1) \implies \phi(1) = 1$ (kolmandajal) $\phi(x^{-1}) = \phi(x)^{-1}, 1 = \phi(1) = \phi(x^{-1}x) = \phi(x^{-1})\phi(x)$ (kolmandajal) $\phi(xy) = \phi(x)\phi(y)$

Taandub kolmanda omanduse kontrollimisele.

Lineaarkujutis on vektorruumide isomorfism.

Olgu meil Ω -algebrad A, B, C ning nende homomorfismid $\phi : A \rightarrow B, \psi : B \rightarrow C, (\psi\phi) = \psi(\phi(x)), x \in A$. Siis see kompositsioon on samuti homomorfism (kui teda saab nii defineerida).

Testame: Veendume, et $(\psi\phi)(\omega(a_1, \dots, a_n)) = \omega((\psi\phi)(a_1, \dots, a_n))$. See on samavärne sellega, te $\psi(\phi(\omega(a_1, \dots, a_n))) = \psi(\omega(\phi(a_1), \dots, \phi(a_n)))$...

Endomorfism ($\text{End}(A) = \text{Hom}(A, A)$).

Lause 1.2.2 ($\text{End}(A); *$) on monoid.

Testus: Assotatiivsus on selge, tuleneb homomorfismide omadustest. Ühikelement? $\text{id}_A : A \rightarrow A, \text{id}_A(x) = x, x \in A$

Def 1.2.3 Bijektiivne homomorfismi nimetatakse isomorfismiks.

Lause 1.2.3 Isomorfism on ekvivalentsiseos kigi Ω -algebrade klassis, ehk ta on refleksiivne, sümmeetiline ja transitiivne.

Testus:

1. Refleksiivsus, st. $A \text{ isom } A, \text{id}_A : A \rightarrow A$
2. Sümmeetria. Olgu $\phi : A \rightarrow B$ isomorfism. Vaja $\psi : B \rightarrow A$ mis oleks isomorfism. Valime selleks ϕ^{-1} . Vaja niidada, et iga $b_1, \dots, b_n \in B$ korral $\phi^{-1}(\omega(b_1, \dots, b_n)) = \omega(\phi^{-1}(b_1), \dots, \phi^{-1}(b_n))$ Rakendame mlemale poole ϕ . $\phi(\omega(b_1, \dots, b_n)) = \phi\omega(\phi^{-1}(b_1), \dots, \phi^{-1}(b_n))$
3. Transitiivsus - ise!

Isomorfismi thtsus. Kui meid huvitab tehe ja tema omadused, siis need jvad samaks isomorfismi klassi tpsusega.

$\text{Aut}(A)$

Lause 1.2.4 $\text{Aut}(A)$ on rhm.

Testus: $\phi, \psi \in \text{Aut } A$,

$$\psi\phi \in \text{End}(A),$$

$$\phi\psi \in \text{Aut} A$$

$$\text{id}_a \in \text{Aut} A$$

$$\phi \in \text{Aut} A \implies \phi^{-1} \in \text{Aut} A$$

Nited:

$$C \text{ kompleksarue korpus } \phi : C \rightarrow C, \phi(\alpha) = \bar{\alpha}$$

$$G \text{ suvaline rühm}$$

$$g \in G$$

$$\phi : G \rightarrow \dots$$

$$\phi(x) = g^{-1}xg$$

1.4 Alamalgebra

def 1.3.1. Mte : $B \subset A, b_1, \dots, b_n : \omega^B(b_1, \dots, b_n) = \omega^A(b_1, \dots, b_n) (\in B)$. Algebra alamhulk, mis on kinnine tehete suhtes on alamalgebra.

Nide: $(A; *)$ poolrühm. $B \subset A, x, y \in B \implies xy \in B$, kui $B = \emptyset$, siis ei ole alamalgebra aga rahuldab definitsiooni. Tiendame: Algebra **mittethi** alamhulk, mis on kinnine tehete suhtes on alamalgebra.

$$B \leq A \iff B \text{ on } A \text{ alamalgebra}$$

$$B \leq A, \tau : B \rightarrow A$$

$$\tau(x) = x, x \in B$$

$$\tau \in \text{Hom}(B, A), \tau \text{ üksühene.}$$

1.3.1 testus:

$$\phi \in \text{Hom}(B, A) \text{ } \phi \text{ üksühene. } \phi(B) \subset A \text{ } B \rightarrow \phi(B) = \{\phi(x) | x \in B\}$$

$$\phi \in \text{Hom}(A, B) \text{ } C \leq A, D \leq B$$

$$\phi(C) \leq B, \phi^{-1}(B) \leq A$$

Esimese ise. Teine:

$$\phi^{-1}(B) \leq A$$

$$a_1, \dots, a_n \in \phi^{-1}(D), \omega \in \Omega_N$$

$$\omega(a_1, \dots, a_t \dots)$$

2 loeng II

Lause 1.3.3 Olgu antud ω -algebra A alamalgebrate süsteem $B_i, i \in I$, kuju suures $B = \bigcup_{i \in I} B_i \neq \emptyset$ Siis $B \leq A$.

Testus ...

Vaatleme alamhulka $X: \emptyset \neq X \subset A$ Vaatleme hulka $\{B | X \leq B \leq A\} \neq \emptyset$. Vastavalt lausele 1.3.3 on tegemist alamalgebraga. Sellist alamalgebrad thistatakse $\langle X \rangle$ Kui $\langle X \rangle = A$ ehk X on A moodustajate süsteem.

2.1 Faktoralgebra

Eesmärgiks on tükeldada ω -algebra mittelikuvateks osadeks, nii et nende osade hulgal saaks loomulikult viisil defineerida ω -algebra struktuuri.

$\rho \in \text{Eqv}(A), \rho \subset A \times A$, vastab kolmele tingimusele:

1. refleksiivne
2. transitiivne
3. sümmeetriline

$a \in A, \{x \in A | a\rho x\} = a\rho, a \in a\rho$ Faktorhulgaks $A\rho = \{a\rho | a \in A\}$

$$a_1\rho = a_2\rho \iff a_1\rho a_2$$

Vtame $\omega \in \Omega_n, a_1/\rho, \dots, a_n/\rho \in A/\rho$.

$$\omega(a_1/\rho, \dots, a_n/\rho) = \omega(a_1, \dots, a_n)/\rho$$

Lisame ω -le lisatingimise: $(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n) \in \rho \iff (\omega(x_1, \dots, x_n), \omega(y_1, \dots, y_n)) \in \rho$

Olgu $\rho \in \text{Eqv}(A)$. Eksisteerib kujutis $\pi : A \rightarrow A/\rho, \pi(a) = a/\rho$ - loomulik kujutus faktorhulgale, projektsioon.

Vtame $\omega \in \Omega_n, a_1, \dots, a_n \in A$

$$\pi(\omega(a_1, \dots, a_n)) = \omega(a_1/\rho, \dots, a_n/\rho) = \dots$$

2.2 Def - tuum

2.3 Lause 1.4.3

Testus

Olgu $\phi : A \rightarrow B$ homomorfism. ρ - ϕ tuum. Valime $\omega \in \Omega_n, a_1, \dots, a_n, a'_1, \dots, a'_n$. Kas $\omega(a_1, \dots, a_n)\rho\omega(a'_1, \dots, a'_n)$ kehtib? ...

Homomorfismiteoreem

Testus Olgu $\psi : A/\rho \rightarrow B, \psi(a/\rho) := \phi(a)$. Kas on üheselt määratud? Ehk kas $a_1/\rho = a_2/\rho \iff \phi(a_1) = \phi(a_2)$. Siit saaksime kätte ka injektivsuse. Piisab arvesse võtta, et eelnev tähendab, et $a_1 \rho a_2$, ning kuna ρ on ϕ tuum, siis on tulemus selge. Surjektivsuses tuleb sellest, et ϕ surjektivne. Kas ψ on homomorfism? Olgu $\omega \in \Omega_n, a_1, \dots, a_n \in A$. Siis $\psi(\omega(a_1/\rho, \dots, a_n/\rho)) = \psi(\omega(a_1, \dots, a_n)/\rho) = \phi(\omega(a_1, \dots, a_n)) = \omega(\phi(a_1), \dots, \phi(a_n)) = \omega(\psi(a_1/\rho), \dots, \psi(a_n/\rho))$.

Lause 1.4.4 Olgu ρ Ω -algebra A kongruents, $D \leq A/\rho$ ning π kongruents ρ tuum. Siis $\text{Disomeetiline } C/\rho|_C, \text{ kus } C = \pi^{-1}(D)$.

Testus Olgu $\pi^{-1}(D) = C \leq A$. Olgu α π ahend C -le ($\alpha = \pi|_C$). Siis $\alpha : C \rightarrow D$, α on homomorfism. Vidame, et α on surjektivne. Kuna π oli surjektivne, siis $\forall x \in A \pi(x) = y$. Seega $\alpha(x) = y$.

Küsimus: kui kaks korda faktoriseerime, mis siis juhtub, kas me saame midagi uut? Vimalik asendada isomorfismi tpsuseni kaks korda faktoriseerimisega.

Olgu antud ρ ja σ Ω -algebra A kongruentsid, kusjuures $\rho \leq \sigma, (x, y) \in \rho \implies (x, y) \in \sigma$. Defineerime faktoralgebral A/ρ binaarse seos:

$$\sigma/\rho = \{(x/\rho, y/\rho) | (x, y) \in \sigma\}$$

Vime veenduda, et nii defineeritud seos σ/ρ on faktoralgebra A/ρ kongruents.

Teoreem 1.4.2 Olgu $\rho \in \text{Con}(A), \tau \in \text{Con}(A/\rho)$. $\pi : A \rightarrow A/\rho$. Olgu $x, y \in A$. Defineerime $\sigma : (x, y) \in \sigma \iff \pi(x)\tau\pi(y)$

Vide: $\sigma \in \text{Con}(A)$. Veendume, et $\sigma \in \text{Eqv}(A)$. Olgu $x, y, z \in A, (x, y), (y, z) \in \tau$, st. $(\pi(x), \pi(y)), (\pi(y), \pi(z)), (\pi(x), \pi(z)) \in \tau$.

3 loeng IV

3.1 Lagrange'i teoreem

Lpiku rühma järk (elementide arv) jagub tema iga alamrühma järkuga.

3.2 Ω -algebrate otsekorrutis

Viis kuidas saada mitmest algebrast uus algebra.

Vime defineerida funktsioonid, mis kirjeldavad jadasid. $\phi : \mathbb{N} \rightarrow \bigcup_{i \in \mathbb{N}} A_i$, mis rahuldab tingimust $\phi(i) \in A_i$, iga $i \in \mathbb{N}$ korral.

Projektsioonid - seavad jadale vastavuse mingi kindla elemendi. Thistame π_i .

1.6.1

Testus $\omega \in \Omega_n, a^1 = (a_i^1)_{i \in I}, \dots, a^n = (a_i^n)_{i \in I} \dots$

3.3 Vred

(Osaliselt) Jrjestatud hulk Binaarne seas, mis on reflektiivne, transitivne ja antisimeetiline. Lineaarselt jrjestatud hulk on selline, kus iga element on mingis seoses iga teisega.

Teoreem 2.2.1

Testus 4) Neeldevus (absorbition)

Tarvilikkus:

$$x \leq y \iff x = xaluminerajay$$

4 Loeng V

$$[a, b] = \{x \in L | a \leq x \leq b\}$$

$$Con(A/\rho) \longleftrightarrow \{\sigma \in Con(A) | \rho \leq \sigma\}$$

Teoreem 2.2.2 Distributiivsed vred.

Lause 2.3.1 Ahelad on distributiivsed vred.

Lause 2.3.2 Thtis distributiivne vre ($P(A)$; *intersection; union*)
Isendega duaalsus.

Lause 2.3.3

Jreldus 2.3.1

Teoreem 2.3.1 Vre on modulaarne parajasti siis, kui ta ei oma vrega N_5 isomorfset alamvret. Modulaarne vre on distributiivne parajasti siis, kui ta ei oma vrega M_3 isomorfset alamvret.

Testus Riina esitab seminaris.

Teorem 2.4.1 Vre on distributiivne parajasti siis, kui ta on isomorfne mingi hulga kigi alamhulkade vre mingi alamvrega.

Definitsioon 2.4.1 Vre mittethja alamhulka F nimetatakse filtriiks, kui ta on kinnine alumise raja vtmise suhtes ja koos iga elemendiga a sisaldab ka vre L kik elemendist a suuremad elemendid.

Mrkus Filtri ja algfiltri duaalsed misted on vastavalt ideaal ja algideal.

Definitsioon 2.4.2 Vre L filtrit F nimetatakse algfiltriiks, kui sellest, et $aVb \in F$, kus $a, b \in L$, jrjeldub $a \in F$ vi $b \in F$. Algfilter $F \neq L$.

Zorni lemma Olgu meil jrjestatud hulk A . Eeldame, et iga hulga A alamhulk omab lemist tket hulgas A . Siis sellest jrjeldub, et A omab vhemalt hte maksimaalset elementi. $C \subset A$ alamhulk : $x, y \in C \implies x \leq y$ vi $y \leq x$.

Lause 2.4.1 Distributiivse vre iga kahe erivena elemendi jaoks leidub algfilter, mis sisaldab tpselt hte neist kahest.

Testus

Teoreem 2.4.1 Vre on distributiivne parajasti siis, kui ta on isomorfne mingi hulga kigi alamhulkade vre mingi alamvrega

Selgitus Olgu L distributiivne vre. Vaja leida hulk A ja üksühene homomorfism $\Phi : L \rightarrow P(A)$, $\Phi(L) \leq P(A)$, $\text{Lisomm}\Phi(L)$.

Testus

5 Rühmad

5.1 Faktorühma faktoriseerimine

Isomorfismiteoreem Olgu H rüha G normaalne alamrühm, B rüha G alamrühm ning A rüha B normaalne alamrühm. Siis $BH/AHisomB/(A(ByhisosaH))$.

Jreldus 3.2.1. Olgu H rüha G normaalne alamrühm ja A rüha G alamrühm. Siis $BH/HisomB/(ByhisosaH)$.

Teoreem 3.2.2. (Zassenhausi lemma) Kui H, H', K ja K' on rüha G alamrühmad, kusjuures H' on normaalne alamrühm rühmas H ja K' on normaalne alamrühm rühmas K , siis

$$(HyhisK)H'/(HyhisK')H'isom(KyhisH)K'/(KyhisH')K'.$$

Testus Idee: nitame, et mlemad on isomorfsed $HyhisK/(H'yhisK)(HyhisK')$. $H'(HyhisK)/H'(HyhisK')isomHyhisK/(H'yhisK)(HyhisK')$. Kasutame isomorfismiteoreemi. Vtame B rolli $HyhisK$, H rolli sobib H' , A rolli vtame $HyhisK'$. Lisaks vaatama G rollis H -d. Kas $hyhisK'$ normaalnealamrühm $HyhisK$?

5.2 Normaal- ja kompositsioonijadad

Schreieri teoreem Antud rühmas suvalised kaks normaaljada omavad ekvivalentseid tihedusi.

$$\mathbf{Testus} \quad \{1\} = H_0 < dH_1 < dH_2 \dots H_m = G$$

$$\{1\} K_0 < dK_1 < dK_2 \dots < dH_n = G$$

$$\text{Defineerime } H_{ij} = H_i(H_{i+1}yhisosaK_j) \text{ ja } K_{ji} = K_j(K_{j+1}yhisosaH_i).$$

$$\text{Miks } H_{ij} < dH_{i,j+1} ?$$

$$\text{Miks } H_i(H_{i+1}yhisosaK_j) < dH_i(H_{i+1}yhisosaK_{j+1}) ?$$

Nide Olgu $m = 2, n = 3$. Siis peavad eelneva phjal ekvivalentseid olema $H_0 = H_{00} \leq H_{01} \leq H_{02} \leq H_{03} = H_1 = H_{10} \leq H_{11} \leq H_{12} \leq H_{13} = H_2 = G$ ja $K_0 = K_{00} \leq K_{01} \leq K_{02} = K_1 = K_{10} \leq K_{11} \leq K_{12} = K_2 = K_{20} \leq K_{21} \leq K_{22} = K_3 = G$.

Veenduda Sassenhausi lemma phjal.

$$H_{01}/H_{00}isomorfnK_{01}/K_{00}$$

$$\begin{aligned}
H_{02}/H_{01} & \text{isomorphic to } K_{11}/K_{10} \\
H_{03}/H_{02} & \text{isomorphic to } K_{21}/K_{20} \\
H_{11}/H_{10} & \text{isomorphic to } K_{02}/K_{01} \\
H_{12}/H_{11} & \text{isomorphic to } K_{12}/K_{11} \\
H_{13}/H_{12} & \text{isomorphic to } K_{22}/K_{12}
\end{aligned}$$

6 Lihtsad rühmad

Lause 3.4.1 Abeli rhm on lihtne siis ja ainult siis, kui tema jrk on algarv

Testus Kuna alamrhma jrk jagab rhma jrke, siis algarvulise jrguga rhmal saab olla ainult 2 alamrhma - kogu rhm ja 1 elemendiline rhm.

Teistpidi, olgu A lihtne Abeli rhm. $(A, +), 0 \neq a \in A, \{na | n \in \mathbb{Z}\}$. Kusjuures, kui $n > 0$ siis $na = a + a + \dots + a$, kui $n = 0$ siis $0a = 0$. Ja kui $n < 0$ siis $(-n) * a = -(na)$. Elemendi A poolt tekitatud tsükliline alamrhm. Abeli rhma alamrhm on lihte, seega $A = \langle a \rangle$.

Teoreem 3.4.1 Kui $n = 3$ vi $n \geq 5$, siis rhm A_n on lihtne

Teoreem 3.4.2 Kui $n > 2$ vi $n = 2$ ja $|K| > 3$, siis projektiivne spetsiaalne lineaarrhm $\text{PSL}(n, K)$ on lihtne.

7 Lahenduvad rhmad

Definitsioon 3.5.1. Rühma, mis omab normaaljada, mille kik faktorid on Abeli rhmad, nimetatakse lahenduvaks.

Teoreem 3.5.1 Lahenduva rühma alamrhmad ja faktorrhmad on lahenduvad.

Testus Olgu meil lahenduv rhm G . Kehtigu $\{1\} = H_0 < dH_1 < dH_2 < \dots < dH_m = G$. H_{i+1}/H_i on Abeli rhm $i = 0, \dots, m-1$.

$A \leq G$, $A_i = \text{Aghiosa} H_i$, $A_0 = \text{Aghiosa} \{1\} = \{1\}$, $A_n = \text{Aghiosa} G = A$, $i \leq j \implies A_i \leq A_j$.

Teoreem X Iga paaritu arvulise jrguga rhm on lahenduv

Testus Olgu $|G|$ paaritu. $\{1\} = H_0 < dH_1 < dH_2 < d... < dH_n = G$. Kik jada faktorit lihtsad lplikud rhmad. Alamrhma jrk jagab rhma jrku \implies alamrühmade jrgud on paaritud.

8 Faktoringi faktoriseerimine

Lause 4.1.1 Kik korpused on lihtsad ringid. Iga lihtne kommutatiivne ring on korpus.

Testus $\{0\} \neq I < dK$. I - ideaal. ...

Lause 4.1.2 Tielik maatriksring $Mat_n(K)$ on lihtne iga naturaalarve n ja korpuse K korral.

All - iga vektorruum omab baasi lplikul juhul lpmatu mtmelise baasi lin sltumatuse - kik lplikud alamhulga sltumatud. T.4.4.2 $S = \{X | X \subset V, X \text{ on lin. sltumatu}\}$ Zorni lemma eeldute kontroll. $\{X_i | i \in I\}$, $X_i \in S$ Otsime suurimat elementi $X = \sup_{i \in I} X_i$. Kas X kuulub hulka S ? ... Zorni lemma eeldus tidentud. S omab maksimaalset elementi, olgu selleks Z . Z on V baas? Valime $v \in V$, kas $v \in L(Z)$. Oletame, et $v \notin V$, siis $Z \sup \{v\}$ on lin sltumatu, see on aga vastuolu.

V vektorruum üle K ei, $i \in I$ - V baas. $\text{Visomringpluss } \sum_{i \in I} K_i \text{ ringpluss } \sum_{i \in I} K_i = \{(k_i)_{i \in I} | k_i \in K, |\{j \in I | k_j = 0\}| < \infty\}$
defineerime $\phi : V \rightarrow \text{ringpluss } \sum_{i \in I} K_i$ nii, et $\phi(v) = (l_i)_{i \in I}$, $l_i = \begin{cases} k_i, & \text{kui } i \in \{i_1, i_2, \dots, i_n\} \\ 0, & \text{kui } i \notin \{i_1, i_2, \dots, i_n\} \end{cases}$

9 Ringide esitused ja moodulid

D 4.5.1

A Abeli rühm, $\text{End}(A)$ on rühm. Liitumine defineeritud kui $(\phi + \psi)(a) = \phi(a) + \psi(a)$.

T 4.5.1 $\phi : R \rightarrow \text{End}(M; +)$, iga $r \in R$ kollab tekib loomulik kujutus $l_2 : M \rightarrow M, x \rightarrow rx$. Sellest vime melda kui vasaknihkest. $\phi(r) = l_r$. Veendume, kas definitsioon on korrektne. Esiteks, kas $l_r \in \text{End}(M; +)$?

$l_2(x + y) = r(x + y) = rx + ry = l_r(x) + l_r(y)$. Veel, $\phi(rs) = \phi(r) * \phi(s)$, $\phi(1) = 1_M$, $l_{r+s} = l_r + l_s$.

D 4.5.2

$\phi : R \rightarrow \text{End}(A)$. Oletame, et ϕ on üksühene, oletame, et r kuulub $\text{Ker}(\phi)$, $\phi(r) = 0 = \phi(0) \implies r = 0$, seega $\text{Ker}(\phi) \dots$

R -moodul M on tpne \implies vastav esitus on tpne. $\phi : R \rightarrow \text{End}(M; +)$, $\phi(r) = l_r$, $\text{Ker}(\phi) = \{0\}$, $l_r(x) = 0 \forall x \in M \iff r = 0$

T 4.5.2 $\text{Risom} \phi(R) \leq \text{End}(M; +)$.

Ainult null element anuleerib kik mooduli elemendid.

10 Abeli rühmad

POLE SLAIDIL! Idee: nidata, et mooduli ehitus vib olla keerulisem.

Tskliline R -moodul

Def. R -moodulit nimetatakse tsükliliseks, kui ta on tekitatud ühe elemendi poolt.

Olgu M tsükliline R -moodul, see thendab $\exists a \in M, M = \langle a \rangle$. $M = Ra = \{ar | r \in R\}$. $RA \subset \langle a \rangle$. $ra + sa = (r + s)a$, $s(ra) = (sr)a$. $a = 1 * a \in Ra$.

L. Iga tsükliline R -moodul on isomorfne R -mooduli R faktormooduliga.

$M = Ra$. $\phi : R \rightarrow Ra$. $\phi(r) = ra$. Kontrollida homomorfismi. Sürjektiivne, homomorfismi teoreemi phjal M isomorfne $R/\text{Ker}(\phi)$.

L 4.5.1